

— Δύο μόνον λόγους, Ἐρμῆ, δύο μόνον σε παρακαλῶ πόθεν μοι τούτους; γενναῖα, μὲν τὸν Πλούτωνα, ἄνδρες.

— Ἀπὸ τὴν Σάμων, ἀπεκρίθη βραστατενίζων ὁ Ἐρμῆς, τῆς ὁποίας δαίμων κακὸς φρονήσας τὴν εὐημερίαν, ὥθησεν αὐτὴν εἰς στάσιν καὶ Χάρων, Χάρων, ἂν δὲν ἔπεισιγύσῃ ἡ φρονήσις.....

— Εὐφήμει, Ἐρμῆ, καὶ τότε τί ἐγὼ μέλλω γενέσθαι, ἂν τόσον τάχως ὀρθοφρονήσωσιν οὗτοι; ὦ, ἂς ὑπῆρχε μετὰ τὸν αὐτὸν εἰς μῖνον; Κλέων, καὶ ὁ Χάρων δὲν ἔτινα τὸ πορθμεῖον τοῦτο; Πλὴν ἀλλ', ὦ Ἐρμῆ, τὸ παρακλῶ προσπαθῆσον καὶ σὺ ὑπὲρ τοῦ φίλου σου Χάρωνος.

— Ως γὰρ παραάλῃσις, καὶ ὥραία φιλέα. Καὶ ἔμολες, Χάρων, ἐώσω ἀνέλθω, ὥς θέλεσκίναθ' ὁραλὲῖα ἢ παρακλῃσίς σου. Διότι αἱ φρονιμώτεραι τῶν ἐφημερίδων, καὶ αἱ φρονιμώτεροι φίλοι τῆς εὐημερίας τῶν λαῶν ἤκουσα, ὅτι κατεδείξαν εἰς τὸν ἀγαθὸν τῶν λαῶν, τὸν ὁποῖον διατρέχει κίνδυνος, δι' ἰσχυρῶν καὶ φρονίμων λόγων.

Εἶπε καὶ ἀνεχώρησεν εὐθὺς. Ὁ δὲ Χάρων πλησιάζει εἰς τοὺς νεκροὺς ὀδυρομένους, ὧ οὗτοι, εἶπεν, ἀνοφελῶ, ὀδυρεσθε ἤδη ἔπρεπε ζῶντες νὰ φαισθῆτε τοῦ ματαίως ἐκχυθέντος αἵματος, οὐχὶ δὲ ὁπότε ἤδη οὐκ ἔστιν ὑπάρχει ὄφελος. Ὅτε δὲ καὶ οἱ πρωταῖτιοι κατέλθωσι, τίτε κρίνεσθε πρὸς αὐτοὺς; ὥρα δὲ ἤδη νὰ ἐμβῆτε εἰς τὸ πορθμεῖον, ἀφοῦ προπληρώσατε τὰ πορθμεῖα, καὶ εὐπλοῦμεν.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΙΧΘΥΕΣ.

Τῶν φυσικῶν φαινομένων, πολλῶν μὲν καὶ τὴν ὑπαρξίν πολλοὶ ἀγνοοῦσι, πολλῶν δὲ τὰς αἰτίας. Ἐν δὲ τῶν περιέργων φυσιολογικῶν φαινομένων εἶναι καὶ οἱ ἡλεκτρικοὶ ἰχθύες, κληθέντες οὕτως ἐνεκα τῶν ηλεκτρικῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα αὐτοὶ παρέχουσι.

Τῶν δὲ τοιούτων ἰχθύων περιεργότατοι εἶναι ἡ νιγρέγγυλοι, ἡ νάρκη καὶ αἱ γυμνωταί, αἵτινες, ἐάν τις ἄψῃται αὐτῶν, προξενουσιν εἰς αὐτὸν τοιούτους τειναιγμούς, ὥστε πολλάκις ἐκ τούτων κινδυνεύει τις, καὶ μάλιστα ἐάν ὁ ἰχθύς τύχῃ ἡρεθισμένος. τούτων δὲ τῶν ἰχθύων ἡλεκτιώτεροι φαίνονται οἱ γυμνωταί. Διότι ἐάν τις ἐφάψῃται αὐτῶν, πρὶν οὗτοι πληγωθῶσιν ἢ ἄλλως ἐξασθενήσωσιν, ὁ ἐκ τούτων προξενούμενος ἡλεκτρικὸς δονισμὸς εἶναι τοσοῦτος, ὥστε μετὰ τοῦ κινδύνου καὶ οἱ πόνοι εἶναι μέγιστοι καὶ ἀφόρητοι.

Τῶν φυσιολόγων τις [ὁ Οὐμβόλδος] πατήσας ἀπερισκέπτως ἐπὶ γυμνωτοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχον ἀλειύσει, ἡσθάνθη τοσοῦτον μέγαν τειναγμὸν, ὅποιον, ὡς ἀναφέρει ὁ ἴδιος, οὐδέποτε ἄλλοτε ἡσθάνθη ἐξ ἄλλων ἡλεκτρικῶν ἐπενεργειῶν. Διότι τούτων μὲν ἡ αἰσθησις εἶναι προσωρινή, ἐξ ἐκείνων δὲ ἡσθάνετο ἐπὶ ὅλης τῆς ἡμέρας πόνους ὀδυνηροὺς εἰς τὰ γόνατα καὶ εἰς τὰς ἄλλας αὐτοῦ ἀρθρώσεις. Πολλάκις, διηγείται ὁ αὐτὸς φυσιολόγος, πολλάκις ἵπποι ἄγριοι εἰσελθόντες εἰς ἑλκιστὰς ποταμούς, ἔπου ὑπάρχουσι τοιοῦτοι ἰχθύες, ἀπέθανον ὑπὸ τῶν σφοδρῶτάων αὐτῶν τειναγμῶν.

Παρατηρήθη δὲ, ὅτι ἐάν πολλὰ ἄνθρωποι κρατῶνται ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἡ δὲ πρῶτος αὐτῶν ἐφάψῃται τοῦ ἡλεκτρικοῦ ἰχθύος, συνηλεκτρίζονται οἱ οἱ ἄλλοι γύρωνοι. Ἐνῶ ἐκ τούναντιόν παρατηρήθη, ὅτι ἐάν τις ἐν ἐλευθερίᾳ ἄμμεσον ἐπαφάν πρὸς τοὺς τοιούτους ἰχθύς ἄψῃται δὲ αὐτῶν δι' ὀργάνου εἴτε ἡλεκτραγωγοῦ, εἴτε ἀνηλεκτραγωγοῦ, δὲν λαμβάνει οὐδέναν αἰσθησιν.

Ὅλα ταῦτα τὰ φαινόμενα ἀποδίδουσιν οἱ φυσιολόγοι εἰς ἰδιαιτέρον ὁργανισμὸν τῶν ἰχθύων τούτων ὑποθέτοντες ὅτι ἐντός τούτων ὑπάρχουσι θαλαμίσιοι διατεθειμένοι ὁπῶ, καὶ αἱ πλάκες τῆς Βολταϊκῆς στήλης.

ΠΑΘΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Κατὰ τοὺς νεωτέρους ὑπολογισμοὺς ὑπάρχουσιν 900 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ζώντων καὶ διεσπαρμένων εἰς ἅσπασαν τὴν ἔκτισιν τῆς γῆς ἐπὶ ἀνείας; οἱ ὅποιοι ἀποθνήσκουσι, ἐντός 80 ἢ 90 ἐτῶν, καὶ γεννῶνται ἄλλοι τόσῳ ὥστε ἀποκρίσεως κόσμου ἐγεννήθησαν καὶ ἀπέθανον περίπου ἐξήκοντα 900 ἑκατομμύρια ἄνθρωπων (!), ἐάν ὑποθέσωμεν, ὅτι κατὰ τὴν πρώην πλάνην τοῦ ἀνθρώπου καὶ εὐθὺς μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν δὲν ἔζων ἐπὶ μίαν τοῦλάχιστον χιλιετηρίδα 900 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, ἀλλ' ὀλίγοι ἤδη.

Τούτων δὲ 240 ἑκατομμύρια κατοικοῦσιν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ μικροτέραν Ἡπειρον, 500 εἰς τὴν Αἰνίαν, 90 εἰς τὴν Ἀφρικὴν, 48 εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ 22 εἰς τὴν νέαν Ὀλλανδίαν ἢ Ωκεανίαν ὥστε καθὼς ἰκοιμένη Ἡπειρος εἶναι ἡ Εὐρώπη, ἥτις καὶ τὴν ἔχουσα ἐπιφάνειαν μολὶς 490 χιλ. λευγῶν τετραγωνικῶν ἀναλογουσα δηλαδὴ κατὰ τὴν ἔκτισιν πρὸς τὸ 1/3 τῆς Ἀφρικῆς, πρὸς τὸ 1/4 τῆς Ἀμερικῆς, πρὸς τὸ 1/5 τῆς Αἰνίαν, καὶ οὕσα τὸ δέκατον πέμπτον μέρος τῆς οὐκείνου γῆς, ἔχει ὅμως τὸ 1/4 ὅλων τῶν κατοικῶν τῆς ὑδρογειοῦ σφαίρας.

Καθὼς δὲ εἰκουμένη χώρα νημίζεται ἐνεῖνη, ἥτις ἔχει εἰς μίαν τετραγωνικὴν λεύγαν τῆς ἐκτάσεώς της 500—600 κατοίκους, δογιζέται δὲ μέγος ὁ πληθυσμὸς. ὅπου ἀναλογουσι περισσότεροι κάτοικοι. Ἐάν πόλεμοι καταστρεπτικοί, ἀσθένειαι καὶ ἄλλοι πτωσίῳ αἰτίαι δὲ ἐμποδίζουσιν τὴν αὐξήσιν τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ ἐντός 25—30 ἐτῶν ἤθελον διπλασιάζονται, ὡς τῷτο παρατηρήθη εἰς τὰς Ὀμισπόνδους τῆς Βορείου Ἀμερικῆς πολιτείας. Δὲν αὐξάνουσι δὲ, ἢ οἰζὺν μόνον, ὅπου ἡ τὸ πολίτευμα εἶναι κακόν, ἢ ἡ χώρα δὲν δύναται νὰ περιέχῃ πόρους περισσότερους τῶν ὅσων ἔχει κατοικῶν. Διότι οἱ κάτοικοι πρὸς τοὺς πόρους ὅποιοςδὲποτε χώρας εἶναι εἰς εὐθὺν λόγον. Ἐκτός ἐάν ἡ καλὴ Κυβέρνησις ἢ ἀναπτύξῃ τοὺς πόρους, ἢ προμηθεύεται ἀλλοθόθεν ὥστε κακὴ κυβέρνησις καὶ χέρσοι χώραι ἐμποδίζουσιν τὴν δυνατὴν τῶν ἀνθρώπων αὐξήσιν.

Ἐν Παισιόσις παρετηρήθη, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος γεννωμένων ὑπερβαίνει τὸν τῶν ἀποθνήσκόντων κατὰ 1/9 περίπου ὥστε. ἐὰν παυσίῳσι αἰτίαι, οἷον πόλεμοι, ἀσθένειαι κτλ.π. δὲν ἀφῆρουν ἔπειτα τοὺς γεννωμένους, ἐντὸς μιᾶς ἐκάτονταετηρίδος ἤθελον δεκαπλασιασθῇ οἱ κάτοικοι. Ὁμοίως παρετηρήθη ὅτι ἄρσενι καὶ παιδία γεννῶνται πλείονα τῶν θηλακῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποθνήσκουσιν ἄνδρες περισσότεροι ἢ ἐν πολέμοις, ἢ ταξιδεύοντες ἢ ὅπως ἄλλως, διὰ τοῦτο τῶν ἀνδρῶν αἱ γυναῖκες εἶναι ὀλίγον τι περισσότεραι.

Ὁ Προφήτης Δαβὶθ εἰπὼν, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὡσεὶ χόρτο, εἶπεν ἴσως ὀλιγώτερον τοῦ πραγματικοῦ. Διότι ὑπελόγησαν οἱ σοφοὶ τῆς Εὐρώπης, ὅτι τῶν γεννωμένων παιδίων τὰ ἡμίση ἀποθνήσκουν ἐντὸς 20 ἐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ μέσος ὅρος τῆς διαρκείας τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰ 30 ἔτη!

ΠΕΡΙ ΘΕΟΚΡΙΤΟΥ

Τίς ὑπῆρξε πατὴρ τούτου ὑπάρχονσι πολλαὶ γνώμαι· καὶ τινὲς μὲν νομίζουσιν αὐτὸν Χίος· ἡ Κῶς, οἱ δὲ πλείονοι Συρακούσιοι. Ἐκ τοῦ ἐξῆς ἐπιγράμματος, ὅτε ὑποτίθεται αὐτοῦ τοῦ Θεοκρίτου, φαίνεται (ἀν ἡνι- τῶντι τοῦ ἰδίου) ὅτι εἶναι ἐκ Συρακουσῶν.

Ἄλλος ὁ Χίος· ἐγὼ δὲ Θεοκρίτος, ὃς τάδε ἔγραψα, εἰς ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐκ Συρακουσίων κτλ.

Ἡμᾶς δὲ τὴν 25 Ὀλυμπιάδα ἐπὶ Πτολεμαίου Φιλιδέλου, διτριβὼν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὅπου εἶχον καταφυγεῖν αἱ Μαῖσαι ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ φιλομουσίου Πτολεμαίου· ἐφ' οὗ συνεστήθη τὸ πρῶτον τοῦ κόσμου Μουσεῖον (Πανεπιστήμιον) [α]. Εἰς τὴν βιογραφίαν δὲ τούτου δυστυχῶς δὲν δεσώλῃ οὐδεμίαν παρῆλθοις· διότι ἡ ἀρχαιοσύνη, φαίνεται, ὀλίγον ἐγνώριζε καὶ ἐκτιμᾷ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις, ἐν αἷς ἔζων οἱ ἔξοχοι ἄνδρες, καὶ διὰ τοῦτο σπανίως· εὐρίσκεται πρὸς αὐτὴν βέβαιόν τι καὶ ἀκριβὲς περὶ ἐκείνων. Ἐκ δὲ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, ἐξ ὧν δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὸ ἦθος τοῦ συγγραφέως, μανθάνομεν, ὅτι καίτοι ἔγραψεν εἰς τὴν παρακλῆν τῶν γραμμάτων, κίῶνα πρὸς τὸν τῆς πείσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ μεγαλείου, ὅτε ἄγνος ὦν ὁ νοῦς εὐφραίνεται εἰς ἀπλῆς μιμήσεις, ἐγένετο ὅμως ἐπιτυχέστατος ποιητής, ὡς τοῦτο ὑπὸ πολλῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων ἀνδρῶν ἐμαρτυρήθη. Ἡσὼν λοιπὸν φύσεως δεξιότητα καὶ νοῦς εὐφυῖν καὶ ὀρθὴν ἀνατροφὴν ἔχων (!) ἵσχυσε ν' ἀντισταθῇ εἰς τὸν δυσκάλυκτον χειμᾶ

ρὸν τοῦ αἰῶνός του, φαίνεται ἐκ τῶν ποιημάτων του. Ὁ δὲ τοιαῦτα ἔχων προτερήματα, καρδίαν ἀδιάφθορον, καὶ εὐγενῆ πρὸς τὸ ἀγαθὸν βροτὴν καὶ ἀηδίαν εἰς τὴν τότε πομπὴν καὶ ἐκδηλητὴν ἐποχὴν, διακαίως ἠδυνήθη καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἁρμονίαν τῆς φύσεως· διότι ἄνθρωπος τεταραγμένης καὶ τεθλωμένης συνειδήσεως, καὶ ψυχῆς μὴ ἀγνῆς δὲν δύναται νὰ αἰσθανθῇ τὰ ἀγαθὰ τῆς ἀπλοῦκῆς ζωῆς, τῆς ἀπλῆς φύσεως. Ἐνασμενίζεται ψάλλων δένδρων ψιθιρίσματα, χειμᾶρδου καταρρέοντας καὶ ῥυάκια φλοίσβοντα, ποιμένα βελᾶντα καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ ὅποια ὅλα εἰς τὸν Θεοκρίτον φαίνονται ἑναρμόνια, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων καταδεῖκνται ἡ περὶ τὴν τρυφὴν ἀηδία του. Εἰς τὸ Ζ' εἰδύλλιον ἀναφέρει τὰ ὀνόματα τῶν φίλων του μετὰ τοσαύτης τῆς ψυχῆς ἀγαθότητος καὶ ἀφελείας, ὥστε ἐὰν ἔλειπον ἄλλαι τῆς ψυχῆς τοῦ Θεοκρίτου εἰκόνες, αὐτὴ μόνη ἤρκει νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους τὰ ἐξαιρετὰ αἰσθήματα τοῦ ἀνδρός τούτου τῆς φύσεως. Ὅλη δὲ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καταφαίνεται ἐν τῷ ΚΗ' εἰδύλλῳ.

Τὰ εἰδύλλια τοῦ Θεοκρίτου, ὡς ἐκ τῆς ὕλης αὐτῶν ὁμαζώνται ἄλλα μὲν βουκολικά, ἄλλα δὲ ποιμένα κτλ.π. καὶ εἰκονίζουσι μετὰ χαρίεσσης ἀφελείας πάθη, ἤθη καὶ λόγους βοσκῶν καὶ διάφορα τῶν ἐν ἀγροῖς συμβαινόντων· σῶζονται δὲ 30 αὐτοῦ εἰδύλλια, γεγραμμένα εἰς τὴν νεωτέραν Δωρίδα, τὴν κατὰ τὴν Σικελίαν τότε λαλουμένην· ἡ μάλιστα εἰπεῖν, ὁ Θεοκρίτος μετεχειρίσθη τοὺς προσφωτερούς εἰς τὸν τονικὸν ῥυθμὸν Δωρισμοῦ, ἐπιχύσας κατὰ τὴν χρείαν καὶ ἰωνισμούς, ὅπου δηλαδὴ ἦτο χρεῖα φθόγων καὶ τόνων μαλίσκων. Ὁδὲ τρόπος οὗτος διέμενεν ἕως εἰς τοὺς Βυζαντινὸς συγγραφῆς. Τοῦ Θεοκρίτου ὁ Δωρισμός εἶναι ὅλως διόλου διάφορος τοῦ Πινδαρου. Διότι ὁ μὲν τοῦ Θεοκρίτου πλησιάζει εἰς τὸ ἐπικόν, ἐνῶ ἡ τοῦ Πινδαρου διάλεκτος εἶναι ἐπικὴ, διαχρωματισμένη τῇ παλαιᾷ Δωρίδι καὶ Αἰολίδι φωνῇ. Δὲν μεταχειρίζεται δὲ ὁ Θεοκρίτος ἀκράτως τὴν τότε λαλουμένην Δωρίδα, ἀλλ' ὅσον συνέτινεν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ μεταχειρίζεται καὶ ἰωνισμούς, ὀλιγωτέρους ὅμως τῶν Δωρισμῶν του, ἂν καὶ ἐνιαχοῦ πλεονάζωσι τούτων.

Μολοντί δὲ ἀναφέρονται, ὡς εἶπομεν, 30 τοῦ Θεοκρίτου εἰδύλλια, ὡς γνήσια ὅμως ἀναγνωρίζουσι μόνον εἰδεκα, τὰ δὲ ἄλλα λέγουσιν ὅτι εἶναι ἄλλων συγγραφέων, διότι, λέγουσι, ὑπάρχει ἐν τούτοις πολλὴ διαφορά καὶ κατὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ κατὰ τὴν διασκευὴν. Ἀλλὰ μήπως τῶν λοιπῶν συγγραφέων ὧν τὰ συγγράμματα παραβαλλόμενα πρὸς ἄλληλα ὁμοιάζουσι γνήσιον; καὶ ὅμως ἐκεῖνα ὁμολογουμένως εἶναι ἐνὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως. Αἰτίαι δὲ τῆς διαφορᾶς τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς διασκευῆς τῶν νομιζομένων γνήσιων εἶναι ἡ διαφορὰ τῶν ὑποθέσεων.

Σχολικοὶ Ἕλληνες τοῦ Θεοκρίτου ἀναφέρονται πολλοί, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα σῶζονται εἰς τὰ σχόλια,

(α) Ἡ λέξις Πανεπιστήμιον εἶναι ἄγνωστος εἰς τοὺς παλαιούς, εἶναι δὲ ὁλως Φράγγικη. Οἱ Ἕλληνες ἐκάλουν τοῦτο Μουσεῖον. Οἱ δ' Εὐρωπαῖοι ἐξ ἐναντίας Μουσεῖα κολοῦσι τὰ ὀρθότερα ἄλλως δὲν κλεισθῇ Ἀρχαιολογία.